

Opbouw preek voor Witte Donderdag 2020

*Je zou denken dat in de loop van de tijd, onze les wel duidelijk zou zijn.
Maar telkens weer ontdekken we dat onze lessen teruggekeerd zijn.
En ook al hebben we gezworen om boete te doen, en beloofd: nooit meer.
Komen we opnieuw op deze plek terecht, met hetzelfde oude liedje.
Hoe vaak moet de uitkomst van het patroon ons worden getoond?
Hoe vaak moet de uitkomst van het patroon ons worden getoond?*

Dit zijn de woorden van Kate Tempest, een Engelse dichteres, in een gedicht dat ze vorig jaar nog geschreven heeft (2019).

En zojuist hebben we geluisterd naar een *lied* uit 1985, van de Dire Straits: *Brothers in Arms*.

Het lied gaat over een gewonde soldaat, die op het slagveld ligt.

Hij weet dat hij nooit meer naar huis kan gaan.

Hij weet dat zijn makkers hem in de steek moeten laten.

Hij weet dat zijn einde gekomen is.

Dit zijn de woorden van een man die zijn leven in dienst heeft gesteld van een hoger doel.

Hij heeft de wapens opgenomen, in dienst van zijn vaderland. Hij heeft gevochten voor wat hij waard was, tegen de hoogste prijs.

Hij heeft dat alles gedaan, en hij kijkt erop terug zonder negatieve gevoelens, zonder wrok.

En toch is dit wat hij tenslotte zegt; wat hem uiteindelijk als waarheid toeschijnt:

*Het is geschreven in het licht van de sterren,
in elke lijn van je hand:*

*We zijn dwazen om oorlog te voeren
Tegen onze wapenbroeders.*

*We zijn dwazen om oorlog te voeren,
Tegen onze wapenbroeders. (Our brothers in arms.)*

Het lied was bedoeld als protest, tegen de Falklandoorlog, tussen Engeland en Argentinië, waarbij honderden jonge mannen op het slagveld werden gedood.

We hebben de afgelopen tijd in de kerk veel gelezen over een farao, in het oude Egypte, die de Israëlieten onderdrukt en niet wil laten gaan. Als straf voor zijn starre houding regent er een reeks plagen neer op de farao en zijn land.

Een paar keer, tussen de zwermen sprinkhanen, steekvliegen en kikkers door, tussen de zieke en dode dieren en mensen en kinderen door, lijkt de farao te snappen wat hij moet

doen. Dat hij de wapens moet afleggen, en het volk moet laten gaan. Maar zodra de plaag ophoudt, vervalt hij toch weer in zijn oude fout. Hij onderdrukt de Israëlieten. Hij maakt andere mensen tot gebruiksvoorwerp – tot slaaf.

Telkens vervalt hij in dezelfde fout. Tot op de dag waarop hij niet meer anders kan, en het volk toch nog weg trekt uit zijn land.

De farao blijft achter met zijn verlies: verslagen. Alleen.

Jezus zit aan tafel met zijn leerlingen. Het verhaal waarin hij de voeten van zijn leerlingen wast, komt net voor het beroemde beeld van het Laatste Avondmaal. Jezus in het midden. Zes leerlingen links, en zes leerlingen rechts van hem. Allemaal kijken ze verbijsterd en verschrikt. Waarom? Jezus heeft net gezegd dat één van hen, één van hen, zijn geliefde leerlingen, hem verraden heeft, en hem diezelfde dag nog zal uitleveren.

Jezus weet dat hij de weg van de dood zal gaan. Jezus weet dat het kruis zijn lot zal zijn. Volgens de schrijver van dit bijbelboek, het evangelie van Johannes, weet Jezus heel goed voor welke weg hij gekozen heeft, en schrikt hij er geen moment voor terug.

Hij is niet zoals de farao, die telkens opnieuw kiest voor geweld.

Hij is niet zoals de stervende soldaat, die pas ná het gevecht weet wat hij anders had moeten doen.

Jezus staat voor een andere moraal.

Een moraal waarin mensen elkaars dienaren zijn.

Hij grijpt niet naar de wapenen, ook al heeft hij wel de kans.

Hij roept zijn volgelingen niet op tot verzet. Hoewel ze daar wel toe bereid zouden zijn.

Vrede, kwetsbaarheid en nederigheid. Dat is wat hij de mensen laat zien. Vanaf het allereerste moment waarop hij in de bijbel verschijnt – tot het gruwelijke eind.

Voor die boodschap, die verbijsterende, tegendraadse en revolutionaire boodschap, betaalt hij de ultieme prijs.

Je zou denken dat in de loop van de tijd, onze les wel duidelijk zou zijn.

Maar telkens weer ontdekken we dat onze lessen teruggekeerd zijn.

En ook al hebben we gezworen om boete te doen, en beloofd: nooit meer.

Komen we opnieuw op deze plek terecht, met hetzelfde oude liedje.

Hoe vaak moet de uitkomst van het patroon ons worden getoond?

Hoe vaak moet de uitkomst van het patroon ons worden getoond?